

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti belső hírek

1973. december 27.

bsb 1. december 29-én megindul a forgalom a kis földalattin - új villamos- és autóbuszjáratot kapnak az újpalotaiak

1 -don-ju -cz

1973. december 27.

a legfontosabb feladatok egyike ebben az esztendőben is budapest közlekedési helyzetének javítása volt. a főváros az idén több autóbust kapott, új, illetve felújított közlekedési létesítménnyel gyarapodott. a következő napokban ismét újabb vonalakon indul meg a forgalom, amellyel mind a belső, mind a külső városrészek tömegközlekedési helyzete javul. ezekről nyilatkozott az mti munkatársának dr. nagy ervin, a fővárosi tanács közlekedési főigazgatóságának helyettes vezetője.

- a millenáumi földalatti vasutat december 29-én adjuk át rendeltetésének; a budapestiek szombaton egy órától utazhatnak a földalattin - mondta dr. nagy ervin. - új végállomását a kacsóh pongrác utnál alakítottuk ki, s meghosszabbított utvonala a széchenyi fürdőnél létesítettünk új megállót. a pályaépítéssel, illetve - korszerűsítéssel egyidejűleg az alagutban jobbirányú közlekedést valósítottunk meg. a kis földalatti kocsi parkját teljesen kicseréltük. a ganz-márag gyártotta vonatok elődjeiknél kényelmesebbek, tágasabbak, s nagyobb befogadóképességűek. csaknem másfélszerannyi utas fér fel az új szerelvényekre, mint a régiekre. a millenáumi vasut utvonala a meghosszabbításával közvetlen kapcsolat lesz a kacsóh pongrác uti lakóteleppel, az 1-es, a 25-ös és a 125-ös buszok végállomásával. a földalatti szerelvényekről a buszokra való közvetlen átszállási lehetőség kedvezően hat majd az 1-es autóbuszok utasforgalmának alakulására, mert - számításaink szerint - a buszokon a kacsóh pongrác ut és az astória közötti szakaszon kevesebben utaznak majd, mind korábban.

/ folyt. köv./

10

bb 1. / december 29-én ... 1. flyt./-ju

- a kis földalatti megnyitásával egyidejűleg új villamosjáratot kapnak az újpalotaiak; 69-es jelzéssel megindul a forgalom az újpalotai lakótelep és a kacsóh pongrác ut között a kacsóh pongrác ut végállomás - mexikói ut - erzsébet királyné utja - kolozsvár utca - rákospalota, máv-telep-bánkut utca - páskomliget utca - hevesi gyula utca - zsókvár utca - újpalotai lakótelep végállomás útvonalon, az új, háromkocsis szerelvényeken egy óra alatt több mint 2800-an utazhatnak. a 69-es jelzésű villamosok megállónak kijelölésénél fokozottan ügyeltünk arra, hogy a szerelvényekről közvetlen átszállási lehetőség legyen más tömegközlekedési járműre. így a 69-es villamosról újpalotán a 73-as, a 173/e és a 96-os autóbuszra, a máv-telepnél a 62-es, a 65-ös és a 67-es villamosra, illetve a 25-ös, a 125-ös és a 77-es autóbuszra, a tóth istván utcánál a 70-es buszra, a nagy lajos király utjánál a 32-es és a 132-es autóbuszra, az erzsébet királyné utja és a mexikói ut kereszteződésénél a 70-es trolira, a kacsóh pongrác utnál pedig a földalattira és a már említett buszokra lehet majd átszállni. a 69-es villamosok éjszaka is közlekednek. útvonala a „nappalival”, azonos, majd tovább a mexikói ut - thököly ut - baross térig járnak. a villamosok éjszaka 25 percenként indulnak. december 30-tól a 65-ös villamos „éjszakai”, útvonalát módosítjuk. az esztendő végétől a szerelvények a rákospalotai csabán samu tér - rákospalota, máv-telep végállomás között közlekednek.

- ugyancsak az év végén adjuk át rendeltetésének a frankovits utcai közúti felüljárót. a hidon át mennek majd a 73-as és a 173/e jelzésű buszok. a 73-as továbbra is a bosnyák térig jár, a 173/e viszont meghosszabbított útvonalon, a thököly uton végig a baross térig közlekedik majd. a 73-as busz útvonalát újpalotán „toldjuk meg”, a zsókvár utcától a felszabadulás utjáig. így a 73-as útvonala: felszabadulás uti végállomás - hevesi gyula utca - frankovits Mihály utca - felüljáró - csömöri ut - bosnyák tér - hernád utca - garai utca - nefelejts utca - baross tér körforgalom és vissza a thököly uton. a meghosszabbított útvonalon a buszok két és fél percenként követik majd egymást. a 173/e-nek közvetlen kapcsolata lesz a garai és a bethlen gábor utcában a 73-as, a 76-os, a 78-as és a 79-es trolival, a 7/a, a 7/c, a 107-es, a 20-as, a 30-as, a 130-as, a 19-es, a 89-es, a 89/a, a 95-ös és a 33-as autóbuszsal: a festetics utcánál a 23-as, a 24-es és a 36-as villamossal, valamint a baross téren a metróval. a 173/e jelzésű buszra a nefelejts utcában lehet felszállni.
/ folyt. köv./

L-THÖKÖLY UT

- 2 -

bb 1. / december 29-én ... 2. folyt./-ju

- az új közlekedési létesítmények átadásával egyidejűleg módosítjuk a bosnyák térre befutó autóbuszok végállomását is. így a 7/c és a 107-es buszok nem mennek a telepes utcába, végállomásuk a révai utca és a nagy lajos király utja kereszteződésében lesz. innen jobbra térnek át a nagy lajos király útjára, majd a bosnyák tér előtt, a 32-es és a 132-es buszok megállójában állnak meg. a végállomás áthelyezésével a 24-es, a 70-es és 77-es járatok végállomási felszálló helyei közelebb kerülnek a nagy lajos király útjához, s így kevesebbet kell majd gyalogolni. a 7/c és a 107-es buszokról a 24-es, a 70-es, a 73-as és a 77-es járatokra átszálló utasok részére a telepes utca és a nagy lajos király utja torkolatában új megállóhelyet létesítünk.

- az esztendő végétől még egy változás lesz. a 96-os autóbuszok útvonalát csucsforgalmi időben módosítjuk. a buszok az erdőkerülő utcai végállomás - zsókvár utca - páskomliget utca - bánkut utca - arany jános utca - kozák tér - tovább eredeti útvonalon közlekednek majd. az útvonal módosítással a menetidő 4 perccel csökken. /mti/

--

bb 2. a józsefvárosi tanács az áruellátás javításáért

1 gy/pá-ju hi -cz

1973. december 27.

a viii. kerületi tanács évek óta céltudatos munkát végez a józsefváros áruellátásának, szolgáltatási színvonalának fejlesztéséért, s rendszeresen figyelemmel kíséri az árak alakulását is.

a kerületben, ahol több mint 43 ezer ipari munkás él, az utóbbi két esztendőben 14 új üzletet létesítettek, és 32 meglévő boltot korszerűsítettek. a lakosság érdekeit szem előtt tartva, a tanács kereskedelmi osztálya több ételkészítési nyitvatartási idejét módosította. a kerületi vendéglátóipari vállalat - a munkásnők második műszakjának könnyítésére - növelte a 10 forinton aluli ételek választékát. a kerületi tanács az ellátás javítása mellett rendszeresen ellenőrzi az árak alakulását. a munkáskerület fogyasztói árszínvonala a fővárosi átlaghoz viszonyítva is kedvező, ez annak köszönhető, hogy a kereskedelmi vállalatok bővítik az olcsóbb áruk választékát az ételkészítési, és az iparcikk üzletekben is. nagy népszerűséget vívtak ki a városrész olcsó és leértékelt ruházati árut forgalomba hozó üzletei is.

/ folyt. köv./

- 3 -

bb 2. / a józsefvárosi tanács ... 1. folyt./-ju

a józsefvárosban a zöldért vállalat hat üzlete ma már közvetlenül - a nagykereskedelem kikapcsolásával - szerzi be a termelőkötől, tsz-ektől, vagy állami gazdaságoktól a friss árut. a múlt években a tanács támogatta a termelőket, hogy önálló üzletet nyissanak: a kerület lakosai kedvelik például a horizont áfész józsef köruti boltját, továbbá a piacokon, csarnokokban levő különféle termelői árudákat. a tanács nagy súlyt helyez az ár-és minőségellenőrzésekre is. tavaly több mint száz revíziót tartottak az élelmiszer, vendéglátó- és iparcikk boltokban. sok esetben kellett felelősségre vonniuk többletszámolás, súlycsökkentés miatt.

a szabálysértési eljárások során az igazgatási osztály különösen a visszaeső szabálytalankodókkal szemben járt el rendkívül szigorúan: súlyos pénzbírságokat szabott ki. a kereskedelmi osztály a továbbiakban is rendszeresen figyelemmel kíséri a kerületben a gyermekruha-ellátás alakulását, ezen belül is azt, hogy kaphatók-e a kötelezően előírt olcsó árucikkek. a kerületi tanács az áruellátással kapcsolatos közérdekű bejelentéseket minden esetben soron kívül megvizsgálja és intézkedéseket tesz a hibák kijavítására. /mti/

-.-

bb 3. jobb feltételek, javuló színvonal - az oktatásügy 1974. évi tervei

i szö/gk-ju zs -cz

1973. december 27.

az újév jelentős továbblépést ígér a hazai oktatásügyben megfogalmazódtak az elképzelések, s a javuló feltételek révén minden bizonyinnal észrevehetően emelkedik az oktató-nevelő munka színvonal.

az óvodáskorú gyermek^{ok} száma jövőre - az 1969-1971. évek alacsonyabb élveszületés^{ok} alapján - a korábbiakhoz képest átmenetileg csökken, ám továbbra is számolni kell az óvodai elhelyezés iránti társadalmi igény növekedésével. beruházásból körülbelül tízezer óvodai hely létesül, emellett a tanácsok épületalakítással mintegy kétezer további óvodai helyet teremtenek. ezzel az óvodában elhelyezett gyermek aránya a következő esztendő végére várhatóan 68-70 százalékra emelkedik.

/ folyt. köv./

- 4 -

dd 3. / jobb feltételek, ... 1. folyt./-ju

bővül a gyermekvédelmi, a gyógypedagógiai hálózat is. jövőre befejeződik az aszódi 2-es számú nevelőintézet 480 személyes új otthonának építése, s ezzel elkészül az intézet rekonstrukciója. felépül a 320 személyes miskolci gyermekotthon, a szabolcs megyei 120 személyes gyermek- és ifjúsági intézet. folytatódik a mozgássérültek nevelő és nevelőképző intézetének építése, a hajdunánási 200 személyes, a kisterenyeyi 260 személyes, a tiszadobi 100 személyes gyermekotthon, valamint a hajduböszörményi 120 személyes, a győri 200 személyes és a pástói 120 személyes gyógypedagógiai otthon építése.

az általános iskolai tanulók száma a jelenlegi tanévben érte el a minimumot, az 1 millió 32 800-at. a következő 1974-75-ös tanévre már szerény mértékű létszámemelkedéssel kell számolni. az összlétszámon belül jelentősen - mintegy 4 százalékkal - nő az alsótagozatos gyerekek száma, míg a felsőtagozatosoké tovább csökken. a vártnál nagyobb mértékben javul a szakrendszerű oktatásban részesülő felsőtagozatos diákok aránya. ezt egyrészt a diákotthonok építésének meggyorsulása, másrészt a körzeti iskolákba történő bejárásai lehetőségek javítása teszi lehetővé. a tanácsok számításai szerint mintegy másfélezer új általános iskolai hely létesül, emellett további 300 személyes gyarapodással lehet számolni a már működő diákotthonokban. mindezek következtében - a felsőtagozatos tanulólétszám csökkenésével együtt - jövőre már csupán 12-14 ezer lesz azoknak az általános iskolás diákoknak a száma, akik még nem részesülnek szakrendszerű oktatásban.

a jelenlegi ötéves terv folyamán a tervezettnél sokkal szélesebbkörű az általános iskolai gyerekek napközi otthonos gondozása. jövőre a napközis csoportok száma, a napközis ellátásban részesülő diákok aránya egyaránt meghaladja az 1975-re tervezettet.

a tanácsok terveiben 1974-ben 540 új osztályterem felépítése szerepel. közülük 244 a tanácsi fejlesztési alapokból megvalósuló beruházás. a nagyobb hányag pedig a lakásépítések komplex beruházásai nyomán realizálódik, a községi iskolák pedagógusainak helyzetén javít, hogy a jövőben is biztosítják számukra a lakásépítési otp-kölcsönt, s további kedvezmény: gépkocsivásárlási akciót kezdeményeznek a kis településeken, a körzeti iskolák székhelyein működő, de nem ott lakó pedagógusok számára.

/ folyt. köv./

Xb

- 5 -

bb 3. / jobb feltételek ... 2. folyt./-ju

az általános iskolai alapvető taneszközök hiányának csökkentésére a tanácsok 1974-ben ismét 60 millió forintos központi céltámogatást kapnak. a kulturális szempontból leginkább elmaradt megyék jövőre 83 millió forintos külön támogatásban részesülnek.

az általános iskolák nyolcadik osztályát a demográfiai helyzetnek megfelelően jövőre hatszrrel kevesebben fejezik be, mint az idén. az 1974-75. tanévre a végzős nyolcadisok 43 százaléka tanulhat tovább középiskolában, vagyis körülbelül 54 000 első osztályos középiskolai diák felvételét tervezik. tovább javul a középiskolai oktatás szerkezete: a szakközépiskolák első osztályaiban várhatóan a diákok 52-53 százaléka tanulhat, a gimnáziumokban pedig 47-48 százaléka.

az 1974-75. tanévben a felsőoktatási intézmények nappali tagozatainak első évfolyamaira 15 300 diák felvételét tervezik. a tervezett 300 személyes növekedés döntően a pedagógusképző intézményekben realizálódik. a következő tanévben 31 000-re - a jelenlegihez képest másfélszerrel - emelkedik az egyetemi-főiskolai diákothóni helyek száma.

új létesítményekkel gyarapszik a felsőoktatási intézmények hálózata. befejeződik a kaposvári tanítóképző intézet 250 személyes diákothónának építése. beköltözhetnek a diákok a nyíregyházi tanárképző főiskola új, 300 személyes kollégiumába, s megkezdődhet a munka a budapesti műszaki egyetem korszerű építőipari laboratóriumán. a győri közlekedési és távközlési műszaki főiskola beruházási programjának első állomásaként 1974-ben elkészül az ugynevezett 4-es számú tanulmányi épület, a konyha és a 400 személyes diákothón. természetesen a főiskola építése nagy ütemben folyik. tovább bővítik a semmelweis orvostudományi egyetem elméleti tömbjét, tovább korszerűsödik az állatorvostudományi egyetem is. folytatják a veszprémi vegyipari egyetem tanulmányi épületének építését s tovább haladnak a munkában több egyetemi-főiskolai kollégium építkezésén is: így a budapesti műszaki egyetem 830 személyes, a kandó kálmán villamosipari műszaki főiskola 520 személyes s a kecskeméti óvónőképző intézet 300 személyes diákothónájának beruházásában. a tervek szerint hozzáfognak a külkereskedelmi főiskola bővítéséhez, a semmelweis orvostudományi egyetem 500 személyes s a pénzügyi és számviteli főiskola ugyancsak 500 személyes kollégiumának építéséhez is. /mti/

- 6 -

bb 4. egy éve vezették be a számítástechnikai ismeretek oktatását az elte jogi karán

1 zsu/fk-ju hi -oz

1973. december 27.

1972-ben számítástechnikai konferencia zajlott le az elte jogi karával közös rendezésében, a számítástechnika alkalmazása a jogtudományban, s az államigazgatásban címmel. ennek eredményeként az 1972-73-as tanév második félévében megindult a kötelezően választható tárgyak között a számítástechnikai ismeretek oktatása az elte jogi karán. ez az első olyan humánjellegű egyetem, ahol bevezették azt a reálismeretekhez közel álló tárgyat, az oktatás két féléves. az első félévben általános gépismertetéssel foglalkoznak. a hallgatók a heti 2 órás szemináriumokon megismerkednek a programozással, az operációs rendszerekkel, a második félévben pedig már tanterv alapján esettanulmányokat végeznek olyan államigazgatási szerveknél, ahol már alkalmazhatnak számítógépet.

az elmúlt tanévben 25 hallgató választotta fakultatív tárgyként a számítástechnikát, az idén pedig már ötvenen jártak. jelentősége elsősorban abban nyilvánul meg, hogy a hallgatók ezeken a szemináriumokon képek kapnak arról, mire és hogyan lehet felhasználni saját munkaterületükön a számítógépet, s mennyiben segíti őket munkájukban.

a számítástechnika tantárggyal elérhetik, hogy erre orientált kutatójogász lehessen valaki, ha ehhez kedve van.

a második félév végén kiválóan megfelelt, megfelelt, illetve nem felelt meg bejegyzéssel zárják a hallgatók a számítástechnikai ismeretek tanulmányozását. az eddigi eredmények is jók, az órát látogató hallgatóknak körülbelül 45 százaléka kiválóan felelt meg, további 50 százaléka is jó eredményeket ért el. az érdeklődés megvan a számítástechnikai ismeretek iránt. az egyetemen szeretnék négy félévre kiterjeszteni ezt az oktatást, s azoknak, akik már harmadéves korukban tanultak, negyedévben is lehetővé akarják tenni ismereteik bővítését. /mti/

- 7 -

bb 5. megújulóban a régi ipar: a fűzvessző kosarak, disztárgyak sikere

i jf/pá-ju 1e -cz

1973. december 27.

a műanyag térhódítása ellenére sem csökken a kereslet a fűzvesszőből készült dísz- és használati tárgyak iránt, sőt, egyre növekednek a hazai és a külföldi megrendelések az erdőgazdasági fűz és kosáripari vállalatnál. a hazánkban nagy hagyományokkal rendelkező kosár-ipar mai művelői a legtöbb helyen a népművészet magas rangján emelik a fűzvessző fonást. a szakma egyáltalán nem hal ki, amit az is bizonyít, hogy 10 megyében 53 telepén készülnek a szébbnél szebb disztárgyak, és összesen 2200-en dolgoznak a műhelyekben. a vállalat 1973-ban mintegy 12-13 millió forintot nyereséget ért el, exportból pedig 1,6 millió dolláros árbevétele származott, - több mint az elmúlt években bármikor. az ország különböző vidékein dolgozó szakemberek közül sokan saját terveiket valósítják meg egy-egy tárgy elkészítésénél, békésen például 600-féle kosarat állítanak elő, új formákkal, új motívumokkal.

az iparág alapanyag-ellátása egyelőre még nem megfelelő, mert a fűztelepek termőereje az aszály, illetve a különféle növényi betegségek miatt az elmúlt években csökkent. ezért bővítik az alapanyagtermelő üzemeket. a iv. ötéves terv végéig 150 ezer hektárt újítanak fel, 230 hektáron pedig új telepítésekre kerül sor. a következő tervidőszakban - az elképzelések szerint - 700 hektáron korszerűsítik a termelést, illetve új telepítésekkel bővítik az állományt. megoldják a gépesítést; nemrégiben próbálták ki egy olyan berendezést, amelyik a levágott vesszőt kévébe köti. az üzemekben is igyekeznek gépesíteni a munkát, a fűzvessző mosást, lakkozást, festést- és a szállítást. /mti/

--

bb 6. új növényvédő állomás épül pécsen

vid/ká-ju hgy

1973. december 27.

pécs közelében épül baranya megye új központi növényvédő állomása, amely az ország egyik legkorszerűbb növényvédelmi kutató-tanácsadó bázisa lesz. a növényvédő állomás - előreláthatóan - tavasszal készül el és akkor pécsre költözik a jelenleg szerdékenyben működő apparátus.

/ folyt. köv. /

- 8 -

bb 6. / új növényvédő ... 1. folyt./-ju

az új növényvédelmi bázis nagyjából baranya földrajzi közép-pontjában fekszik, a 6-os főközlekedési út mentén, tehát könnyen és gyorsan elérhető. csaknem félszáz agrár- és vegyészmérnök, illetve szaktechnikus dolgozik majd itt. munkájuk előterébe kerül a növényvédelmi kutatás, a növényi kártevők előrejelzése és az ellenük való védekezés módszereinek kidolgozása. az intézmény egyik fő feladata lesz a fogyasztásra kerülő növényi termékek vegyszermaradványainak vizsgálata. a szakemberek - a köztudottal együtt - rendszeresen ellenőrzik a piacokon, boltokban árusított zöldséget, s ha a megengedettnél nagyobb mennyiségű vegyszert találnak valamilyen termékben, akkor megtiltják az árusítását. /mti/

--

- 9 -

bb.7. négy minisztérium a jövő évi áruellátásról

1 ol/jf/ni/sz/gg/p -cz

1973. december 27.

az mti munkatársai négy minisztériumtól kértek tájékoztatást: milyen áruellátást várhat a lakosság 1974-ben iparcikkekből és élelmiszerekből.

kohó - és gépipari minisztérium

a gépipar 5-6 százalékkal növeli a tartós fogyasztási cikkek árualapját. műszaki árukból az igények 96 százalékát, vasárukból 90 százalékát biztosítják a hazai gyártók.

háztartási gépekből az ipar elfogadta a kereskedelem teljes rendelését. ezek szerint 244 ezer hűtőszekrényt, 131 ezer mosógépet, 160 ezer centrifugát, 84 ezer porszívót szállítanak. egy-egy cikkből - kivéve a centrifugát - jelentős számszerű növekedés nincsen, de a korszerű termékek aránya nő. például több lesz a gázüzemű abszorpciós hűtőszekrény és az automata mosógépek. az izletes ételkészítés divatos eszköze a grillsütő, amelyből egy normál- és egy öntisztítós típust küld az ipar a boltokba.

villanytüzhelyből 600-zal kért többet a kereskedelem, és megnőtt a keletje a hagyományos tüzhelyeknek, amelyekből 16 ezerrel többet - 136 ezret - rendeltek. villanybojlerből a felemérések szerint elég lesz 65 ezer, - a tavalyinál 29 ezerrel kevesebb. zománcozott edényből 20, alumíniumedényből 30, horganyozott edényből szintén 30 millió forinttal magasabb értékű a jövő évi igény. a füstcsel-látás megkészszerződik, 100 millió forint értékű lesz. új termék az ózon konyhai légtisztító, amely a konyhákban a szagot és a párárt semlegesíti. a művelődéshez, szórakozáshoz több, mint 200 ezer televíziót - 1973-ban 180 ezer volt -, 83 ezer rádiót és 41 ezer magnetofont biztosít az ipar. újdonság a beépített tápegységes si-rius de lux táskarádió és a filmvetítőhöz kapcsolható 6-os ri-porter magnetofon, és új formában gyártják a tc 1603-as minivizort. a hordozható készülékekhez mintegy 11 millió forint értékű elemmel lesz több az üzletekben.

a vasáruellátás élére kívánkozik, hogy 30 ezerrel több fürdőkádat kap a kereskedelem, mint 1973-ban, így nem lesz belőle hiány. a lakásépítkezéseknél szükséges finomszerelvényekből, csapokból, csaptelepekből, csövekből több, mint 30 százalékkal növelik a szállítást. zárból, vasalásból, lakatból az 1973. évi 150 millió forint értékű áru helyett 240 millió forint értékűt hoznak forgalomba, de a kereskedelem jelzése szerint ez sem lesz elég.

a gépipar jövőre is az árszint stabilitására törekszik, a választékbővítést úgy oldja meg, hogy egy-egy drágább cikk gyártásának megkezdését legalább annyi alacsony árú termék bevezetése kövesse. /folyt köv ./

7.35/p

-10-

g 30 g

bb.7. négy minisztérium.....folyt /p

könnypipari minisztérium

jövőre az ellátásban a rekonstrukció már erőteljesebben érveteti hatását, mint a megelőző két évben. a ruházati iparágak termelése várhatóan 7-8, belkereskedelmi szállításai 3-4 százalékkal nőnek. a belkereskedelem ugyan 6-7 százalékos forgalomnövekedéssel számol, de készleteit figyelembe véve úgy látja: az igények kielégítéséhez elegendő, ha a minisztériumi ipartól ennyi többletet vesz át.

az ipar és a belkereskedelem képviselői az 1974. évi termékkibocsátási, illetve forgalmi terveket áttekintve megállapították: a korábbinál magasabb szinten tudják kielégíteni az igényeket. ennek megfelelően jövőre kötött-hurkolt méteráruból több mint 20, kötött hurkolt felsőruházatból 25, gyermekkabátokból 13, leggyakrabban 23, iskolaköpenyből 12 százalékkal kap többet a belkereskedelem, mint 1973-ban. a rekonstrukció során a pamutnyomóipari vállalatnál, a bajai finomposztógyárban, a budapesti finomkötöttárugyárban és a békés csabai kötöttárugyárban jöttek létre olyan termelőkapacitások, amelyek lényegesen növelték a jersey termékek gyártását, s így most már nemcsak a konfekcióiparnak, hanem a méterárúkereskedelemnek is számottevő mennyiséget tudnak átadni. ugyancsak a rekonstrukció eredménye, hogy a magyaróvári kötöttárugyár ujonnan üzembelfelyezett gépeiről az 1973. évi 1,6 millió darabbal szemben 2,7 millió darab sikkötött felsőruházati terméket bocsáthat a belkereskedelem rendelkezésére. nemcsak a mennyiségi, hanem a választéki igényeknek is jobban eleget tesznek, és várhatóan a vásárlók is tapasztalhatják majd ezt, különösen a gyermekruházati cikkeknel.

az iparvállalatok azonban előreláthatólag jövőre sem tudják majd teljesen egészében kielégíteni a gyapju, a frotir és bizonyos szőnyegfajták keresletét, s ezekből a cikkekből változatlanul import-ra szorulunk.

a butorkereskedelem 11-14 százalékos várható forgalomnövekedéséhez a minisztériumi ipar termelésének 10 százalékos növelésével az árutöbbletet. ezt szintén a rekonstrukciók teszik lehetővé. az eddig felépült 5 gyár után a jövő évben fejeződik be a budapesti butoripari vállalat több gyáregységének beruházása, s nagyarányban bővíti kapacitását a szék- és kárpitóipari vállalat debreceni és mohácsi gyáregysége.

/folyt köv ./

7.45/p

-11-

g 35 g

bb.7. négy minisztérium.....2.folyt /p

mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium

az élelmiszerfogyasztási struktúra változása jövőre tovább tart; a fogyasztói igények a biológiailag értékesebb élelmiszerek, a tartósított és a félkész termékek irányába tolnak el, miközben az állati eredetű zsiradékok fogyasztása nem növekedik, és lassan csökken az ugynevezett ^{széles körű} ~~széles körű~~ értékesítése.

jövőre várhatóan nyolc százalékkal növekedik az élelmiszerforgalom. hus-és huskésztípusokból - 1973-hoz képest - várhatóan 6 százalékkal lesz nagyobb az árualap. gyulai kolbászból 10 százalékkal, szalámból csaknem 3 százalékkal többet adnak majd az üzemek. a vágott baromfi kínálat 9 százalékkal lesz nagyobb az 1973. évinél. halból 6 százalékkal több áll majd a fogyasztók rendelkezésére. tejből 8,3 százalékkal nagyobb mennyiséget kínál majd a mezőgazdaság és az ipar. étolajból 15 százalékos forgalomnövekedésre számítanak, s azt tervezik, hogy a keresett rama margarinból 25 százalékkal többet értékesítenek. kielégíti az élelmiszeripar a keresletet cukorból, szőlőtésztából és édesipari termékekből. a konzervipar kínálata szintén gazdagodik: 6 százalékkal nagyobb árualapot biztosítanak, s az átlagosnál nagyobb mértékben növelik a főzelék és paradicsomkonzerv forgalmát. a gyorsfagyasztott termékek értékesítése várhatóan egyharmadával haladja meg az ideit. a burgonya-, zöldség- és gyümölcscellátás javítására 1974-ben először kötnék több évre szóló termékértékesítési szerződést a mezőgazdasági üzemek és a kereskedelmi vállalatok. ezekből a cikkekből várhatóan 5 százalékkal lesz nagyobb a kínálat az ezévinél.

belkereskedelmi minisztérium

a belkereskedelem jövő évi terve azzal számol, hogy tovább nő a lakosság vásárlóereje, s így a kiskereskedelmi áruforgalom folyó áron számolva 7-8 százalékkal bővül. 1974-ben, akárcsak az elmúlt években az átlagosnál gyorsabban nő a tartós fogyasztási cikkek között a butor forgalma.

/folyt köv ./
8.55/p

-12-

grog

bb.7. négy minisztérium.....3.folyt /p

a belkereskedelem és az ipar közti tárgyalások eredményeként, valamint a fogyasztási cikk-import-lehetőségek figyelembevételével a rendelkezésre álló árualap biztosítja a különböző iparcikkekből a dinamikus forgalomnövekedést. egyébként várhatóan a jövő évi teljes belkereskedelmi forgalom valamivel több mint 17 százaléka származik majd importból. számos új termék, többek között új típusu butorok, gyermekbutorok, automata mosógépek, sztereo rádiók, videoton színes televíziókészülékek, az élelmiszer-kereskedelemben pedig hazai gyártmányú és az ndk-ból importált diabetikus készítmények gazdagítják a választékot.

a kereslethez igazodó bővülő választék és a javuló minőség azonban még nem jelenti azt is, hogy máról-holnapra megszűnik egyes cikkek időnként jelentkező hiánya. egyes, elsősorban könnyűipari termékekből ugyanis az ipari rekonstrukció befejezése után tudják majd csak kielégíteni a szükségletet. ilyen cikkek közé tartoznak például a pamut alsó-kötöttárúk, a frottir termékek, továbbá kerékpárok, az olcsó porcelán áruk.

a minisztérium fontos feladatának tartja a fogyasztói ár-szintvonal viszonylagos stabilitásának biztosítását, különös tekintettel a tőkés világban jelentkező erőteljes áremelkedésekre, illetve azok begyűrűző hatására. ez a határozott célkitűzés a költségvetés tetemes anyagi támogatása mellett - fegyelmezett, alapos és átgondolt árpolitikát követel a kereskedelmi és ipari vállalatoktól. a tervezett árszintvonal betartásának érdekében a minisztérium megköveteli vállalataitól, hogy szolidárpolitikát folytassanak, s fokozni fogja az árellenőrzést, és ha szükséges, megfelelő kormányintézkedéseket is kezdeményez.

a belkereskedelem 1974-ben is egyik legfontosabb beruházási feladatának tartja az új, korszerű, nagy alapterületű kereskedelmi egységek létesítését, üzembehelyezését. a fővárosban és vidéken jelenleg 40 nagy alapterületű élelmiszer, iparcikk és vendéglátó létesítmény építkezésén dolgoznak;

/folyt köv /
8.10/p

-13--

grog

bb.7. négy minisztérium.....4.folyt /p

1974-ben korszerű áruház nyílik többek között zalaegerszegen, nyíregyházán, kaposvárott, egerben, tatán és szentendrén. budapesten megnyitják a domus lakberendezési áruházat, amelynek mintegy 10 ezer négyzetméter alapterületén bemutatják majd a lakberendezési cikkek teljes választékát. új abc-áruház nyílik a jövő évben csepelen, miskolcon, kaposvárott és egerben.

mint ismeretes, 1974. április 1-től budapesten és július 1-től az egész országban heti 44 órára csökken a belkereskedelemben foglalkoztatottak munkaideje. az intézkedés mintegy 400 ezer kereskedelmi dolgozót érint. a minisztérium szerint a kereskedelmi vállalatoknak, szövetkezeteknek annál is nagyobb körültekintéssel, felelősségvállalással kell végezniük munkájukat, mert a munkaidő-csökkentés még átmenetileg sem befolyásolhatja hátrányosan a lakosság vásárlási körülményeit./mti/

--

bb.8. móríc zsigmond irodalmi ösztöndíjat létesítettek

1/szó/tr/fé hi -cz

1973.december 27.

a művelődésügyi miniszter a pályakezdő fiatal írók, költők, kritikusok számára „móríc zsigmond irodalmi ösztöndíj-„-at létesített. az ösztöndíj célja: hogy a pályakezdő íróknak, költőknek, kritikusoknak segítséget nyújtson a szocializmust építő társadalom minél mélyebb, alaposabb megismeréséhez, és kedvező feltételeket teremtsen a művészileg magas színvonalú, szocialista szellemiségű alkotó tevékenységhez.

az ösztöndíj egy év tartamára szól, összege havonta háromezer forint, amely több személynek megosztva is adományozható. az ösztöndíjban 35 évesnél fiatalabb írók részesíthetők, akiknek a megjelent művei megfelelő tehetségről és a szocializmus iránti elkötelezettségről tesznek bizonyosságot. nem részesülhetnek ismételten ösztöndíjban az - a feltételeknek egyébként megfelelő író, - aki egy évig már a teljes összegű, háromezer forintos ösztöndíjat élvezte./folyt.köv./

- 14 -

8.30./fé

10⁰⁰g

bb.8./móríc zsigmond... folyt./fé

az ösztöndíj odaítélésénél előnyben részesülnek azok az írók, akik vállalták, hogy huzamosabb időn keresztül részt vesznek - illetve, akik részt vettek - a termelőmunkában, és tapasztalataikat, élményeiket szépirodai vagy közvetlen valóságfeltáró /riport, szociográfia, tanulmány stb./ műfajban folyamatosan fel kívánják dolgozni. előnyt élveznek azok is, akik olyan művön dolgoznak, amely a szocialista társadalom alapvető osztályainak életproblémáit ábrázolja és ehhez további anyaggyűjtésre, vagy anyagi gondoktól mentes alkotói feltételekre van szükségük.

az ösztöndíjat közvetlen pályázattal, vagy a magyar írók szövetsége kiszervezésével, a fiatal írók józsef attila köre vezetőségének és az irodalmi folyóiratok szerkesztőségeinek javaslata alapján adományozzák.

megvonható az ösztöndíj, ha az ösztöndíjas nem tesz eleget vállalt kötelezettségének, vagy erkölcsi-politikai magatartása erre érdemtelenül teszi. a móríc zsigmond ösztöndíj adományozásáról, esetleges megvonásáról a bíráló bizottság határoz, melynek határozata a művelődésügyi miniszter jóváhagyásával lép hatályba. a pályázók és a javasolt jelöltek munkaprogramot kötelesek benyújtani a bíráló bizottsághoz, és teljesítéséről kötelesek beszámolni a bizottságnak. a bírálóbizottság elnökét és tagjait a művelődésügyi miniszter nevezi ki. az adminisztrációs feladatokat a magyar népköztársaság művészeti alapja látja el. a pályázatokat és javaslatokat a művelődésügyi minisztérium irodalmi osztályához kell benyújtani.

az ösztöndíj adományozása első alkalommal 1974. január 1-től történik./mti/

--

bb.9. január elsején megszűnik a kisvárdabaktalórántháza vasutvonal

1vd- fé -cz

1973.december 27.

a közlekedési koncepció, a vasut körzetesítési és forgalomátterelési program időszaki ütemének megfelelően 1974. január elsején nulla órától a kisvárdabaktalórántháza közötti 27 kilométeres kisforgalmu és gyenge felépítményű vasutvonalon megszűntetik a személy-és áruforgalmat. ettől az időtől mind a személy, mind a teherárú szállítást a volán ötös számú nyíregyházi vállalat bonyolítja le. a térség teheráru forgalmára a kisvárdai és baktalórántházi vasutállomást jelölték ki./folyt.köv./

- 15 -

10⁰⁰g

bb.9. /január elsején... folyt./fé

a volán ötös számú vállalata megtette a szükséges intézkedéseket a személyszállítás zavartalan bonyolításának megkezdésére. erre a célra a vállalat külön autóbuszokat kapott. napok óta utas számlálást végeznek a vasutvonalon. ennek alapján hat autóbuszt állítanak be a személyszállításra. a vonathoz képest sűrítik a járatokat. míg a vasuton naponta hét vonatpár közlekedett, a volán vállalat munkanapokon oda-vissza 55, munkaszüneti napokon 27 autóbuszjáratot indít. valamivel több lesz a megállók száma. ezzel viszont az utasokon könnyítenek, mert kevesebbet kell gyalogolniuk./mti/

bb.11. testméret változások - új ruhaméreték

vid-ká/fé -cz

1973.december 27.

a zalaegerszegi ruhagyárban a jövő év elején új méretek szerint készülnek a fiú és férfi öltönyök. az éveken át használt sablonok ugyanis elavultak: a fiatalok és idősebbek testarányai, méretei egyaránt megváltoztak. ezekhez a változásokhoz igazodik a gyári termelés. a kamaszkori fiú öltönyök például eddig 12 méretállásban készültek a zalaegerszegi ruhagyár szalagjain, januártól azonban már 17 méretet, illetve fazont alkalmaznak. az öltönyöknél új jelzést alkalmaznak, amelyről a bolti eladók nyomban tudhatják, milyen nagyságu öltöny kell egyik vagy másik fiúnak. a cédulákon ugyanis az is rajta lesz, hogy az öltöny milyen testmagasságu, derék-és mellbőségű fiú számára alkalmas. ugyanígy változik a férfi öltönyök mérete is./mti/

bb.13. vízműtársulás alakult Lajoskomáromban

vid-kz/fé la

1973.december 27.

a fejér megyei Lajoskomáromban vasárnap megalakult a községi vízműtársulás. a település lakói 14 millió forintos költséggel törpevízművet hoznak létre és 16 kilométer hosszú szennyvízhálózatot alakítanak ki. a tervek szerint a Lajoskomáromi vízvezeték 1975 novemberében készül el./mti/

- 16 -

1020g

bb.10. 10.407 középiskolás kapott tanulmányi ösztöndíjat

i pr /gk/p hi cz

1973. december 27.

készülnek az esztendő végi statisztikák, pénzügyi összesítések az országos ifjúságpolitikai és oktatási tanácsnál is. egy frissiben elkészült felmérés szerint a központi ifjúságpolitikai alaplából az 1973-74-es tanév kezdetekor 12 millió forintot osztottak ki középiskolai ösztöndíjként, támogatva a fizikai dolgozók tehetőséges gyermekeinek tanulását. ezt a tekintélyes összeget a különböző tanácsok, vállalatok még további 6 millió forinttal tetézték meg. az ösztöndíjról rendelkező kormányhatározat nyomán a megyei, illetve a fővárosi diák-szociális bizottságok döntöttek a pénz felhasználásáról, eszerint a mostani tanévben először 10.407 középiskolás kapott az esztendőre 2000-4000 forintot. az ösztöndíjasok közül 6026-an gimnáziumi tanulók, s 4381-en folytatják tanulmányaikat szakközépiskolában.

egy másik oiot-statisztika arról szól, hogy 1.9 millió forintot fordítottak a központi ifjúságpolitikai alaplából a fizikai dolgozók gyermekei továbbtanulásának segítésére indított különböző felvételi előkészítőkre. megállapították, hogy örvendetes módon már 214-re emelkedett az ilyen előkészítőket szervező intézmények száma, bővült az oktatott tárgyak köre, s növekedett az előkészítőkhöz legheitekonyabb formájában, a bentlakásos táborban résztvevők száma. az előkészítőkhöz 11.207 diák vett részt, legtöbben az évközi előkészítő tanfolya előadásait hallgatták. a legtöbben, 8520-an középiskolások voltak.

a központi ifjúságpolitikai alap kiadásai között 17 millió 480 ezer forint szerepel az ifjúsági turizmus támogatására kiadott összegként. ebből a pénzből ifjúsági és uttörőtáborok létesítését segítették, illetve a különböző turisztikai kedvezményeket fedezték. üdültáborozáson 34.100 fiatal volt a nyáron, gazdára talált 25.000 kemping utalványtömb, s háromhat szállás és hat étkezési utalvánnyal, s kiosztottak ezen felül még további 100.000 étkezési utalványt. háromezer fiatal indulhatott határainkon túli turára az oiot segítségével, kedvezményes áron./mti/

Stombouréuf

-.-

8.40/p

-17-

g

bb.12. népszerűek a balladák

1 ro/tr/fé hi -cz 1973.december 27.

az európai kiadó a téli könyvvásárra 23.000 példányban jelentette meg a románában élő magyar szerző, kallós zoltán „balladák könyve”, című kötetét. az erdélyben és moldovában ma is élő balladákat tartalmazó kötet a bukaresti kriterion kiadó kiadása nyomán ismerkedhet meg tavaly a magyar olvasók. az európa kiadó, számolva a könyv sikerével, és azzal a ténnyel, hogy a röpülj páva és az arany páva tévé műsorok népszerűvé tették a népdalt, a hasonló művek példányszámát hatszorosára emelve adta közre a kötetet.

a kiadó merészségére a közönség érdeklődése, a könyv sikere rácsúfolt - a 23.000 példány szinte órák alatt elfogyott. az európa kiadó már most bejelenti, hogy az athenaeum nyomdával történő megállapodás nyomán a balladák könyve az 1974-es könyvhéten újra kapható lesz./mti/

--

bb.14. a dél-dunántul közuti gépellátó bázisa tamásiban

vid/p ká - cz 1973. december 27.

a tolna megyei tanácsban dél-dunántuli bázisát alakította ki a közuti gépellátó vállalat. az új telepet harmincmillió forint költséggel építették. a két csarnokban már az év utolsó negyedében megkezdtek a próbaüzemlést, s az idén hárommillió forint értékű acélszerkezetet gyártanak. 1974. első negyedében megkezdik a reiser kazánok sorozatgyártását is ./mti/

--

bb.15. eltolódás a szakmunkásképzés arányaiban

vid-ká/fé hgy 1973.december 27.

a zala megyei tanács végrehajtó bizottsága csütörtöki ülésén a megye szakemberképzésének helyzetét, távlati terveit vitatta meg. mint megállapították, a középfokú és a szakmunkásképzés törvényszerűen fejlődik, de néhány szakma - mint például az autógépjárműforgalmi, a vegyi és az olajipari szakma -, javára eltolódás, a továbbképzés tapasztalható. ugyanakkor a mezőgazdasági szakmunkásképzésben, azon belül is az állattenyésztési szakmában nincs előrehaladás. a mostani tanévben például mindössze 3 zalai fiatal vettek fel a kehidai állattenyésztési szakmunkásképző iskolába. a végrehajtó bizottság döntése szerint helyre kell állítani az arányokat, s hosszú távra ki kell dolgozni a szakmunkásképzés irányát./mti/

--

- 18 -

11.10./16

1145g

bb.16. egyetemi felvételre előkészítő tanfolyam a fizikai dolgozók gyermekeinek szombathelyen

vid-ká/fé hgy 1973.december 27.

egyetemi felvételre előkészítő tanfolyam kezdődött csütörtökön szombathelyen vas megyei fizikai dolgozók 170 gyermeke számára. a tehetséges, e tanévben végző, középiskolás diákokat december 30-ig, majd a következő év első három munkanapján a megye legjobb középiskolás tanárai, a pécsi tanárképző főiskola kihelyezett tagozatának pedagógusai és az eötvös lóránd tudományegyetem tanárai készítik fel az egyetemi, főiskolai felvételi vizsgára. a bentlakásos ingyenes tanfolyamon nyolc tantárgyból kapnak felkészítést. áprilisban újabb hat napot töltenek együtt a diákok hasonló céllal, majd érettségi után néhány választott oktatási intézmény is vendégül látja őket, módot adva a felkészülésük ellenőrzésére./mti/

ő előkészít.

--

bb.17. halálos közlekedési balesetek

h sb/mm/p hgy 1973. december 27.

kiskunfélegyháza határában szivéri andrás 22 éves muzslajai mintatervező, jugoszláv állampolgár személygépkocsiját nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette és elütötte a vele azonos irányban kivilágítatlan kerékpározó pesti józsef 44 éves kiskunfélegyházi állatgondozót, aki a helyszínen meghalt. a rendőrség megkezdte a baleset körülményeinek kivizsgálását.

kiskunhalas és kunfehértó között faddi mihály 22 éves járosalmi segédmunkás figyelmetlen vezetés közben személygépkocsival elütötte a kivilágítatlan kerékpárjukat egymás mellett toló horváth mihály 37 éves betanított munkást és palásti józsef 63 éves nyugdíjast, kiskunhalasi lakosokat. a baleset következtében horváth mihály a helyszínen meghalt, palásti józsefet súlyos állapotban szállították kórházba. a rendőrség megkezdte a részletes vizsgálatokat.

vas megyében hegyháthodász és hegyhátsál község között idősebb őr istván 48 éves szombathelyi kárpitos kisiparos személygépkocsijával nekiütközött a vele szemben közlekedő személygépkocsinak, amelyet csiszár lászló 23 éves hegyháthodász autóbusszmenetirányító vezetett. a két gépkocsi utasai közül ifju őr istván 19 éves felszolgáló, csiszár itona 18 éves adminisztrátor a helyszínen, csiszár lászló pedig kórházba szállítás után meghalt. idős őr istván, ifju őr istvánné 18 éves adminisztrátor, tóth irén ibolya 18 éves adminisztrátor életveszélyes, idős őr istvánné 40 éves háztartásbeli és őr gizella 21 éves adminisztrátor súlyos sérülést szenvedett. a sérülteket kórházba szállították. a baleset okának megállapítása a rendőrség szakértők bevonásával megkezdte a vizsgálatokat.

/mti/

11.45/p

-19-

1300g

bb.19. felix sautie,

fk/h1/fé hgy

1973.december 27.

a kubai kulturális nemzeti tanács elnökhelyettese rövid magyarországi látogatás után elutazott budapestről. bucsuztatásán a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. orbán lászló művelődésügyi minisztériumi államtitkár és floreal ~~chomon~~ ^{chomon}, a kubai köztársaság budapesti nagykövete./mti/

-- *L. Kediavilla*

bb.18. Leszurta feleségét

1 sb/mm/fé hgy

1973.december 27.

Sárospatakon
Sárospatakon a sallai utca 1 számú ház előtt szerelémfeltételekből szóváltás közben törkésével Leszurta különváltan élő feleségét Elek János 39 éves nagyállói géplakatos. Elek Jánosné 39 éves budapesti segédmunkás a helyszínen meghalt. a rendőrség Elek Jánost előzetes letartóztatásba helyezte./mti/

--

bb.20. új gépjárművezető iskola szombathelyen

vid-ká/fé hgy

1973.december 27.

szombathelyen elkészült az mhsz gépjárművezető iskolája. az új épületben, amelyet 300 ezer forint értékű berendezéssel láttak el, négy oktató terem, és két hibaelhárítási - gépekkel, gépmetszetekkel felszerelt - tanterem segíti a képzést. négy beállásos javítóműhelyt is építettek. beszerettek egy oktató-feleltető gépet is, amely egyszerre negyven embert képes oktatni, vizsgáztatni./mti/

--

11.55./fé

- 20 -

1310g

bb.21. tíz éves a dunai vasmű spirálcső üzeme - háromezer kilométer acélcső készült

vid-ká/fé -cz

1973.december 27.

tíz évvel ezelőtt helyezték üzembe a dunai vasmű spirálcső üzemét. az első csőhegesztő berendezést további két gépsor követte. egy évtized alatt az üzem összesen 252 ezer tonna acélcsövet gyártott. ez a mennyiség - nyolc milliméter átlagos átmérővel számolva - 3 ezer kilométer hosszú vezeték adna.

a jubiláló üzem dolgozói csütörtökön emlékeztek meg az évfordulóról. a dunai vasmű spirálcső üzeme jelenleg a ,, testvériség,, gázvezetékhez és az olefin-program etilénvezetékéhez készít acélcsöveket./mti/

--

bb.22. időjárásjelentés

fé -cz

1973.december 27.

a meteorológiai intézet jelenti december 27-én 13 órakor:

éjszakai fagyok

a kárpát-medence ^{felé} az elmúlt 24 órában néhány fokkal hidegebb levegő érkezett. emiatt rövid időre megerősödött az északi szél, a hőmérséklet néhány fokkal visszaesett. ezzel egyidőben az atlanti-óceán felől ismét enyhe levegő indult el a kontinens felé. ennek vonulási pályája nagyrészt a kárpát-medencétől északra húzódik, ezért hatása elsősorban a német-lengyel síkságon és nyugat-európa óceáni partvidékén lesz érezhető. a kárpát-medencében a következő 36 órában a néhány fokos hőmérséklet visszaesés ellenére is az évszakhoz képest enyhe marad az idő.

hazánkban szerdán az ország legnagyobb részén borult volt az ég. az északnyugati országhatár vidékét kivéve országszerte esett az eső. a lehullott csapadék mennyisége a síófok-szolnok vonaltól északra 10 mm alatt, ettől délre 10 mm felett volt. a legtöbb eső, 30 mm, szigetváron esett. a legmagasabb hőmérséklet plusz 3 plusz 9 fok között volt. csütörtök hajnalra mínusz 3, plusz 5 fokig hűlt le a levegő. az eső a reggeli órákra mindenütt elállt, az élénk, helyenként erős északi szél lassan mérséklődött. a hőmérséklet 11 órakor mínusz 1, plusz 5 fok között volt. /folyt.köv./

- 21 -

13.10./fé

1405g

bb.22./időjárás... folyt./fé

Budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 5,0 fok volt, a százéves átlagnál 5,4 fokkal magasabb. ma 12 órakor Budapesten a hőmérséklet plusz 5 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 771 mm, mérsékelten emelkedik.

várható időjárás péntek estig:

változóan felhős idő, valószínűleg csapadék nélkül. mérsékelt, változó irányú szél. hajnalban és reggel erősen páráos levegő, egy-két helyen köd.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1 fok között. a Duna vízállása budapestnél: 253 cm. víz hő: 3,0 fok c.

távolabbi kilátások kedd reggelig:

változékony, szeles, az éjszakához képest enyhe idő, többfelé futó esővel, esetleg havas esővel. a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet mínusz 3, plusz 3 fok között. legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 4, plusz 9 fok között. jelentős mennyiségű (legalább 5 mm) csapadék az ország területének 20 százalékán várható./mti/

Legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken plusz 1 fok között.

bb.23. a belföldi szerkesztőség anyagainak jegyzéke december 27-én 13 óráig:

se/fé -cz

1973.december 27.

1. új járatok
 2. a józsefvárosi áruellátás
 3. jobb feltételek
 4. számítástechnikai ismeretek
 5. fűzvevessző kosarak
 6. növényvédő állomás
 7. jövő évi áruellátás
 8. irodalmi ösztöndíj
 9. megszűnő vasutvonal
 10. tanulmányi ösztöndíj
 11. új ruhaméretek
 12. balladák
 13. vízműtársulás
 14. gépellátó bázis
 15. szakmunkásképzés
 16. előkészítő tanfolyam szombathelyen
 17. balesetek
 18. leszurta feleségét
- /folyt.köv./
13.30./fé

- 22 -

He^{lo}g

bb.23./a belföldi ... folyt./fé

19. elutazott sautie
 20. új gépjárművezető iskola szombathelyen
 21. háromezer km acélcső
 22. időjárás
 23. hírjegyzék
- /mti/

--

bb.24. tordai Jenő

pá/19/fé -cz

1973.december 27.

külkereskedelmi miniszterhelyettes az 1974. évi magyar - román árucseré-forgalmi tárgyalások folytatására csütörtökön Bukarestbe utazott./mti/

--

bb.25. pályaválasztási kiállítás salgótarjánban

vid-ká/fé -cz

1973.december 27.

pályaválasztási kiállítás nyílt csütörtökön a salgótarjáni Jurij Gagarin általános iskola aulájában. a kiállítás rendezésében a Nógrád megyei pályaválasztási tanácsadó intézet mellett részt vett a salgótarjáni vegyipari gépgyár, a salgótarjáni kohászati üzemek, az öblösüveggyár és több más nagyüzem.

a kiállításon, tablók, grafikonok, a gyári termékek mintadarabjai, makettjei tükrözik azt a bőséges pályaválasztási lehetőséget, amelyet a salgótarjáni nagyüzemek az általános iskolák végzős tanulóinak kínálnak. a jövő év január 6-ig nyitva tartó bemutatón a rendezésben közreműködő gyárak szakemberei diafilmvetítéssel egybekötött előadásokat tartanak a különböző szakmákról, pszichológusok, pedagógusok adnak felvilágosítást, tanácsokat az érdeklődő iskolásoknak, illetve szüleiknek./mti/

Jelhasználható 17.30 órá után!

bb.26. asszonyi Tamás kiállítása Balassagyarmaton

vid-ká/fé -cz

1973.december 27.

a Balassagyarmati Horváth Endre galériában csütörtökön megnyílt Asszonyi Tamás szobrászművész kiállítása. a megnyitón Asszonyi Tamás művészi pályafutását, munkásságát Kovács Béla művészettörténész méltatta./mti/

--

13.40./fé

- 23 -

14²⁰09

bb.27. gemenci fából szegedi gyufa

vid-fm/fé -cz

1973. december 27.

befejezték az idei fakitermelést a híres gemenci erdőben, ahol erdőgazdálkodást is folytatnak. a vadrezervátum erdőségét kezelő szekszárdi erdészet teljesítette 1973 évi tervét: 33.000 köbméter fát termelt ki az ártéri vadonból. a gemenci szálfák egy részét rönkökbe fűrészelték, más részéből papírt, illetve farostlemezt gyártanak majd, részben bányákban használják fel, és csupán mintegy tíz százalékuk megy tüzelőnek. ötszáz köbméternyi rönköt szállítanak a szegedi gyufagyárba.

ugyanakkor hozzáfogtak az új évi erdőgazdálkodás előkészítéséhez is. 1974-ben nyolcezer köbméterrel több nyárfát termelnek a szekszárdi erdészetben, mint 1973-ban./mti/

--

bb.28. kitüntetés

fé/hi -cz

1973. december 27.

dr. hajdu ferencet, az egészségügyi felvilágosítási központ igazgatóhelyettesét több évtizedes kiemelkedő munkásságáért, nyugdíjbavonulása alkalmából az elnöki tanács a munka érdemrend arany fokozatával tüntette ki. a kitüntetést dr. toth béla egészségügyi miniszterhelyettes adta át./mti/

--

bb.29. német és délszláv diákotthon, 120 ágyas kórházpavilon - 1974-ben a tanácsi beruházás több mint kétharmada az egészségügyi és a kulturális ágazatban valósul meg baranyában

vid-fm/fé -cz

1973. december 27.

a baranya megyei tanács végrehajtó bizottsága csütörtökön pécsen megvitatta és jóváhagyta a jövő évi költségvetési és fejlesztési terveket. a megyei tanács 140 millió forintot meghaladó saját fejlesztési tervéből kitűnik, hogy a tanácsi beruházások több mint kétharmada - 76 millió forint értékben - az egészségügyi és a kulturális ellátás javítását szolgálja. a jövő évi feladatok között szerepel a harkányi kórház 120 ágyas új szárnyának építése olyan ütemben, hogy a harmincmillió forintos beruházást 1975 végére befejezzék. ugyancsak jövőre kezdődik a szigetvári kórház építésének 1.1./folyt.köv./

I. német.

- 24 -

NA 1570

bb.29./német és... folyt./fé

a kulturális ágazat fontosabb beruházásai: a pécsi gyermek-és ifjúságvédő intézet új épülete, a mohácsi gyógypedagógiai nevelőintézet, a bolyi német nemzetiségi általános iskolai diákotthon, a síklósi diákotthon, valamint a pécsi délszláv diákotthon. régi kívánság teljesül azzal is, hogy megkezdik a pécsi kereskedelmi és vendéglátóipari szakmunkásképző iskola épületének kivitelezését. támogatást nyújt a megyei tanács az mhsz kiképzési bázis, a pécsi sportcsarnok, továbbá az ifjúsági ház építéséhez is./mti/

--

bb.30. oláh gyula,

vid-fm/fé -cz

1973. december 27.

a párt és munkásmozgalom régi harcosa, a „szocialista hazáért érdemrend”, kitüntettje 62 éves korában elhunyt. temetése december 29-én 14 órakor lesz a nyíregyházi északi temetőben.

az mszmp nyíregyházi városi bizottsága./mti/

--

bb.31. meglopta munkatársát - egyévi és két hónapi szabadságvesztésre ítélték

vid-fm/fé -cz

1973. december 27.

többször ítélte már el a bíróság lopás miatt ifj. kálmán lászló miskolci lakost, aki legutóbbi szabadulását követően többek között a miskolci ingatlankezelő vállalatnál dolgozott mint rakodó.

egy alkalommal gépkocsivezetője zakóját a vezetőfülkében hagyta, kálmán lászló azt átkutatta, s az abban talált értékeket ellopta.

a tolvajt a miskolci járásbíróság egy évi és két hónapi szabadságvesztésre ítélte./mti/

--

14.30./fé

- 25 -

NA 1570

bb.32. bkv közlemény

fé -cz

1973.december 27.

a bkv értesíti az utazóközönséget, hogy a III. kerületi tanács kérésére 1974. január 2-án üzemkezdettől az 5-ös villamosvasut járatát megszünteti. a forgalmat 18/y autóbuszjárat üzembe helyezésével biztosítja. a 18/y autóbuszjárat utvonala: Óbuda, Árpád-híd végállomás - tavasz utca - Flórián tér - Szent-Andrei ut - Bogdáni ut - Hévízi ut - Vörösvári ut - Flórián tér - tanuló utca - Zichy utca - Óbudai rakpart - Óbuda, Árpád-híd végállomás/korforgalom/. a 18/y jelzésű autóbuszon autóbusz-díj-szabás érvényes./mti/

..

bb. 33. újabb autóbuszok, villamosok, metró-szerelvények 1974-ben a fővárosi tömegközlekedésben

t/-don/hi/rj -cz

1973. december 27.

a következő esztendőben újabb autóbuszok forgalomba-állításával, s a zsúfoltságot csökkentő szervezési intézkedésekkel javítja a fővárosi tömegközlekedés helyzetét a budapesti közlekedési vállalat. Daczó József vezérigazgató csütörtökön elmondta: 1974-ben a vállalat kocsiállománya számszerűen ugyan nem gyarapodik, ennek ellenére a zsúfoltság csökkenésével lehet számolni a buszokon. a bkv ugyanis régi kocsijait selejtezti, s ezeket tágasabb buszokkal pótolja. a következő évben összesen 241 új autóbuszt vásárol. a nagyobb befogadóképességű járműveket a tömegközlekedés legjobban igénybe vett utvonalaival - így a 23-as, a 123-as, a 36/b, a 41-es, a 45-ös, a 63-as és a 162-es - kapják. az ikarus legkorszerűbb, 73 személyes kocsijai közlekednek majd a 4-es, az 5-ös, a 9-es, a 109-es, a 73-as, a 89-es, a 104-es és a 112/a jelzésű buszok utvonalaiban is.

december 29-én megindul a forgalom a kis földalattin, amelynek utvonala a Kacsóh Pongrác uti lakótelepig hosszabbították meg. innen indulnak majd - ugyancsak 29-étől - az új 69-es jelzésű villamosok újpalotára. a XV. kerületi Frankovits Mihály utcai /Csömöri uti/ felüljáró év végi átadását követően tovább javul a XV. kerület közlekedése, mert új expressz-járatot is kapnak a peremvárosrészek lakói. Óbuda közlekedésében január 2-től változás lesz. megszűnik az 5-ös villamosjárat, helyette 18/y jelzéssel a következő esztendőben több gyors- és expressz-járat indítását tervezi.

/folyt.köv./

15.40 rj

- 26 -

Lautobuszok bonyolítják le a forgalmat, a vállalat egyébként

Nr 1600

bb. 33. 8/ újabb autóbuszok... 1. folyt./rj

a bkv a korszerűtlen villamosszerelvényeit szintén kicseréli. jövőre 16 csúklós villamost állít forgalomba. ezen kívül az ndk-ból még 15 villamost vásárol. 1974-ben újabb metró-vonatok is érkeznek. várhatóan jövő év második felétől már ötkocsis szerelvények közlekednek majd.

a forgalomszervezési intézkedésekről szólva Daczó József vezérigazgató elmondta: a nagyobb csomópontokban rádió adó-vevő készülékekkel felszerelt közlekedési szakemberek irányítják majd a forgalmat. így elkerülhető lesz a közlekedési dugó, egy-egy utvonalon csúcsidőben is egyenletes forgalom várható. az utasok jobb tájékoztatására a bkv - a MÁV-hoz és a MÁVaut-hoz hasonlóan - menet-

rendet ad majd közre. a gyorsabb közlekedés érdekében a vállalat szakemberei olyan tanulmányt készítettek, amelyben azt vizsgálták, mely tömegközlekedési utvonalaikon lehet t- s kell majd - elsőbbséget adni a buszoknak. /mti/

..

bb. 34. vietnami köszönet

hir/rj cz

1973. december 27.

a vietnami demokratikus köztársaság és a dél-vietnami köztársaság magyarországi nagykövetségei az alábbiakban fejezték ki köszönetüket a magyar nép véradó mozgalmaért:

- a magyar vöröskereszt és a magyar országos béketanács 1973. január 5.-i felhívására a vállalatok, a termelőszövetkezetek, az állami szervek, az iskolák, a munkásországok, a főváros és megyék lakossága vettek részt a vietnami nép megsegítésére irányuló véradó mozgalomban. ez a mozgalom szép eredményeket hozott. sok helyen az egész kollektíva részt vett a véradásban és számos aktivista igen megható példát mutatott.

- az önkéntes részvétele a vietnami nép megsegítésére szervezett véradó akcióban nemes és szép gesztus volt, amely a népeink közötti proletár nemzetköziség és harci szolidaritás megnyilvánulását jelenti. az önkéntes által felajánlott vér sok emberéletet mentett meg. újabb erőt adott a vietnami népnek, hozzájárult népünk honvédő harcában kivívott nagyszerű győzelméhez. /folyt.köv./

15.45 rj

- 27 -

Nr 1620

bb. 34. / vietnami ... 1 folyt./rj

- a vietnami nép nevében őszinte köszönetünket fejezzük ki a magyar vöröskeresztnek, a magyar országos béketanácsnak a mozgalom kezdeményezéséért, továbbá mindazoknak, akik vérüket adták a vietnami népnek. népünk soha sem felejtí el áldozatkészségüket. /mti/

bb. 35. Losonczi pát,

pá/rj hi la

1973. december 27.

az erdők tanács elnöke nepál nemzeti ünnepe alkalmából táviratban köszöntötte birendra bir bikram shah deva nepáli királyt. /mti/

bb. 36. az ágazati irányítás fejlődéséről tárgyalt a kgm vezető testülete

1/sl/pá/rj ie la

1973. december 27.

dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter elnökségével a kgm vezető testülete csütörtökön értékelte az ágazati irányítás fejlődését. megállapította, hogy a tárca kiépítette és szerveztette a kapcsolatait a tanácsi szervezetekkel, ami annál is inkább fontos, mert az utóbbi években erőteljes ütemben folytatódott a tárca vidéki ipartelepítése. 1968 óta csaknem 50 új gyárat, illetve telephelyet létesítettek vagy telepítést kezdtek meg a fővároson kívül, s a vidéken foglalkoztatott kohó- és gépipari dolgozók aránya elérte az 54.5 százalékot.

a kgm megkezdte az ipari szövetkezetek fokozatos bekapcsolását is a tárca ágazati munkájába, s megszervezte a nem ipari szövetkezetek ipari melléktevékenységének engedélyezési rendszerét is.

/folyt.köv./

17.35 rj

- 28 -

NA 1805

bb. 36. / az ágazati irányítás... 1. folyt./rj

az értekezleten határozatot hoztak az ágazati irányítás hatékonyságának további növeléséről. az ágazati irányításban és ellenőrzésben fokozottan kíván a minisztérium támaszkodni a megyei tanácsok szakigazgatási szerveire. továbbfejleszti az ágazati információs rendszerét is. /mti/

bb. 37. kisebb lehűlés, de enyhe marad az idő

1/sz/gk/rj ie la

1973. december 27.

kontinensünk időjárására a változékonyság jellemző ezekben a napokban. míg európa északi, északkeleti felén az óceáni léghullámok hatása érvényesül, addig közép-európában lassu, teszálló légmozgás alakult ki.

az időjárás zónáknak megfelelően franciaországban, a benelux-államokban, dél-skandináviában és még az alpokban és a német lengyel síkság északi részei fölött is enyhe a levegő, a tatarj-közélemben már az éjszakai órákban megjelent a köd, amely nappal sem szűnt meg. tehát ezeken a helyeken általában ködös, páráz az idő. a szovjetunió európai részére is eljutottak az atlanti-óceán felől érkező léghullámok, a szórványos havazások mellett 0- plusz 1 fok körüli a hőmérséklet.

a kárpát-medence, s így hazánk területe fölött csütörtök délután elvonult a valamivel hűvösebb levegő, majd mérséklődött az északi szél, fokozatosan felszakadozott a felhőzet. a hőmérő higany-szála 3-6 fokig emelkedett, s ez még mindig 1-2 fokkal magasabb a százéves átlagnál. a következő napokban a kisebb hőmérsékleti visszaesések ellenére enyhe marad az idő. ezekben a napokban sportolásra alkalmas hó még a magasabb hegyekben sincs s a balaton jégpáncélja is olvad.

a fekete karácsony után a meteorológiai szolgálat az újévi ünnepekre is csak gyengébb lehűlést ígér. ennek megfelelően az éjszakai órákban fagyokra lehet számítani, reggel ködös lesz majd az idő. napközben viszont a napos időjárás és a száraz levegő hatására 4-8 fok körüli hőmérséklet várható. tehát újévre futó esővel, havasesővel kísért változékonyság, de az évszakhoz képest még mindig enyhe időjárás várható. /mti/

17.45 rj

- 29 -

NA 1805

bb. 38. tutteljesíti idei tervét - jövőre 10-14 százalékos emelkedést tervez az esztergomi látszerészeti eszközök gyára

vid/rj fm la

1973. december 27.

a vidéki ipartelepítési politika létjogosultságát igazolta az az évi záró műszaki konferencia is, amelyet csütörtökön tartottak esztergomban, a látszerészeti eszközök gyárában. a fiatal vállalat - amely tizenöt éve gyárreszlegként kezdett munkához a városban, és jelenleg már a központja is ott van - hatalmas fejlődést ért el. ma már európa hatodik legnagyobb szemüvegkeretgyára és a hazai igények maradéktalan kielégítése mellett termékeinek mintegy 70 százalékát exportálja. az idén is a szovjetunió volt a legfőbb partnerük, de más szocialista országok is vevői körébe tartoznak. a népgazdasági igényeknek megfelelően számottevően növelték tőkés exportjukat is, és ma már 30 országba jut el a granvisus márka. éves termelési tervüket oly mértékben teljesítik túl, hogy várhatóan tíz százalékkal lesz több, mint amennyit erre az esztendőre öt éves tervük előírt. közben olyan nagy gyártmány- és gyártásfejlesztő, profilbővítő beruházáshoz kezdtek saját erőből, hogy hosszú távon is stabil piacot tudnak maguknak biztosítani. többek között berendezkednek a szemüveglencse-gyártásra, és külön üzemet létesítenek a nagyothalló berendezések készítéséhez.

szilágyi jános, a vállalat igazgatója elmondta a tanácskozáson, hogy a jövő év feladatai még nagyobbak. nemcsak a beruházásokat kell az év első felében befejezniük, hanem termelésüket - az ipar országosan tervezett 5,5-6 százalékos emelkedésével szemben 10-14 százalékkal akarják fokozni. fontos, hogy megfelelően növeljék a nyereséget is, annál is inkább, mert januártól 5 százalékkal emelik a normában dolgozó munkások bérét, és ezt követi majd a gyár többi dolgozójának a fizetése is.

a műszaki konferencián 15.000 -15.000 forint törzsgárda-jutalmat adtak át két nyugdíjba vonuló dolgozónak. a vállalat kollektív szerződése szerint ugyanis tízéves gyári szolgálat után 5.000 forint jutalom illet meg minden nyugdíjbavonulót, s ez öt évenként ötezer forinttal emelkedik, aki tehát 25 évig dolgozott a gyárban huszezer forintot kap./mti/

-. -

18.00 rj

- 30 -

Nf 1810

bb. 39. a belső szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig:

la/rj

1973. december 27.

24. tordai jeno bukestbe utazott
25. pályaválasztási kiállítás
26. asszonyi tamás kiállítása
27. gemenci fából szegedi gyufa
28. kitüntetés
29. német és délszláv diákokthon
30. elhunyt oláh gyula
31. maglopta munkatársát
32. bkv közlemény
33. újabb buszok, villamosok
34. vietnami köszönet
35. losonczy pál távirata
36. az ágazati irányítás fejlesztése...
37. kisebb lehelés
38. látszerészeti eszközök gyára
39. hír jegyzék

/mti/

-. -

bbm 40. időjárásjelentés

gk/rj la

1973. december 27.

a meteorológiai intézet jelenti 1973. december 27-én, csütörtökön este:

néhány helyen köd

várható időjárás péntek estig:

változóan felhős, párás idő, főként a reggeli órákban néhány helyen köd, legfőképpen ködszítálás. mérsékelt szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken plusz 1- plusz 6 fok között.
/mti/

-. -

19.00/rj

- 31 -

Nf 1910

bb. 41. belpolitikai híregyzék 18.00 órától zárásig:

rj la

1973. december 27./mti/

40. időjárásjelentés
41. híregyzék

-. -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletos szerkesztő: koncz antal
szerkesztők: halasi györgy
lakatos erzsébet

- 32 -

21.10 rj

11.2.100

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1973. december 28.

bb. 1. a munkásművelődés újabb lehetőségei - virizlay gyulának,
a szot titkárának nyilatkozata

1/sl/pt/rj la

1973. december 28.

a párt központi bizottságának tavaly novemberi határozata kiemelte népünk általános művelődési színvonala emelésének jelentőségét, s egy év elteltével, a központi bizottság legutóbbi ülése megállapíthatta, hogy a tudományos kulturális területeken is újabb értékek, eredmények születtek. a párt- és a kormány különösen nagy gondot fordít a munkásosztály művelődésére, a munkába a szakszervezetek is tevékenyen bekapcsolódtak. az eredményeket és a feladatokat a következőkben foglalta össze virizlay gyula, a szot titkára, az mti munkatársának adott nyilatkozatában.

- a szakszervezetek politikai, kulturális gazdasági nevelő munkájának fő területei a munkahelyek. széles aktív hálózatának bevonásával a szakszervezeti mozgalom mind hatékonyabban igyekszik segíteni a munkásosztály képzését, művelődését, a művészetek iránti érdeklődésének felkeltését. nem lebecsülendő eredmény, hogy a munkások közül immár több mint félmillióan vesznek részt a szakszervezetek politikai tanfolyamain, évente többmillióan látogatják szakszervezeti művelődési otthonok szakköröit, klubjait, hétszáz ezer állandó olvasójuk van a szakszervezeti könyvtáraknak, s például tavaly a munkahelyi elárusító helyeken 220 millió forintért vásárolták az olvasók könyvet.

az emberek nevelésében, tudatuk formálásában felbecsülhetetlenül fontos eszköz a szocialista munkaverseny mozgalom. a versenyben élre törnek azok, akik lépést tartanak a feladatokkal, mernek szembenézni a nehézségekkel, akik hajlandók felelősség vállalására, segítik társaikat, viszont lemaradnak, akik mások, sőt olykor még önmaguk sorsa iránt is közömbösek. szocialista brigádjaink már több mint egy és negyed millió dotgozót tömörítenek, akik nemcsak munkájukkal, hanem egész tartásukkal, életvitelükkel vívják ki társaik és vezetőik megbecsülését. a szakszervezetek elsősorban a szocialista brigádok segítségét veszik igénybe, ahhoz, hogy a jövő nemzedéke mielőbb megtalálja helyét, beilleszkedjék környezetébe. a fiatalok jórésze iskolai tanulmányai miatt ma jóval később áll munkába, mint korábban, nehezebben ismerkedik meg a munkásélettel, nem nő úgy bele a munkahelyi környezetbe, mint annakidején a 14 évesek, vagy még fiatalabbak.
/folyt.köv./

M

- 1 -